

Студентска ПАНОРАМА

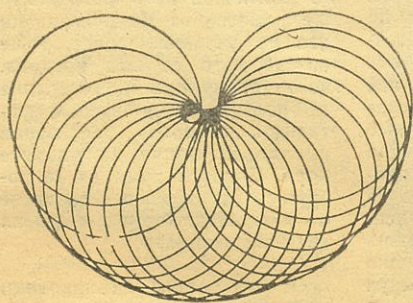
ОРГАН НА ВК НА БКП, РЕКТОРАТА, ВК НА СБУ И ВК НА ДКМС ПРИ ВМЕРИ - ГАБРОВО

Брой 5 (25) Год. III

3 май 1983 г.

Младшки приеми от консулството при БРВ - НПСК ПО НПСТО, Габрово

Илюстрация на проект за разработка на интелигентна система за управление на производството.

Първият секретар на ЦК на ДКМС, Станка Шопова, бе ше гост на нашия град на 5 април. При посещението си в НПСК по НПСТО тя с внимание се запозна с дейността на научните работници от базата за развитие и внедряване, с възможностите на участниците в движението за ТНТМ. Голяма част от младите специалисти там са направили първите си стъпки в научните изследвания в нашия институт. А 75 процента от участниците в разработката „Плотер“, с ръководител н.с. инж. Пенчо Христов и класирана на първо място в направление „Електроника“ от XII Окръжен преглед за ТНТМ, са инженери получили образованието си в габровско то висше учебно заведение.

На снимката: Станка Шопова сред колектива на Базата за развитие и внедряване при НПСК по НПСТО.

Снимка: Илия БЪЧВАРОВ

ХРОНИКА

○ На 29 април се проведе научно-теоретичната конференция „Карл Маркс и строителството на развитото социалистическо общество“, посветена на 165 години от рождението и 100 години от смъртта на титана на мисълта и делото на Карл Маркс, организирана от ВМЕИ - Габрово, Междокръжната партийна школа, ОС на дружество „Георги Кирков“ и Института за

усъвършенстване на учителите. Основния доклад на тема: „Философско-методологически проблеми на интензификацията и интелектуализацията, разработени в трудовете на Карл Маркс“ изнесе научният ръководител на конференцията з. д. н. проф. д-р Гено Цонков.

○ На 6 април секретарят на ЦК на ДКМС, Пенчо Сиравков, посети нашия институт. Той се запозна с работата на

ЗАСЛУЖЕНИ ОТЛИЧИЯ

На 30 април в института се състоя събрание, посветено на международния ден на труда — Първи май. Предпризачно бяха отчетени някои успехи на института в учебната и научноизследователската дейност.

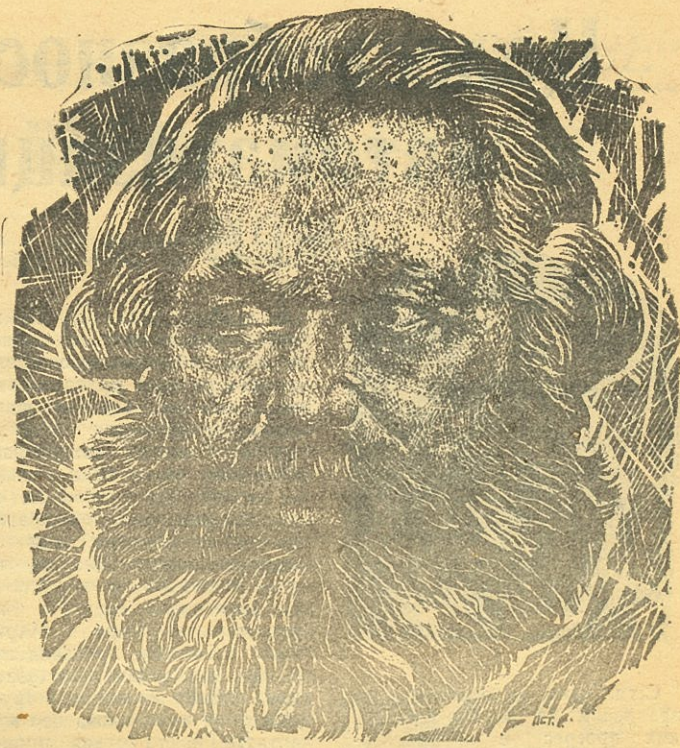
Тук беше обявена и една радостна вест. НИС към ВМЕИ в Габрово е класиран на второ място в страната за постигнати високи резултати в социалистическото съревнование и за комплексно изпълнение на насрещния план през 1982 г. и се награждава от ЦС на БПС и Държавния комитет за наука и технически прогрес с грамота. Наградата беше връчена от инж. Добромир Пъндев от ДКНТИ.

Заслужено отличие получи и доц. Петър Стоянов, зам. ректор на ВМЕИ. За своя всеотдаен труд по изпълнение и претворяване в дела решенията на XII конгрес на БКП, за принос в развитието на образователното дело и успехи в учебната и научноизследователска работа, той беше награден с орден „Кирил и Методий“ — II степен.

НПСК по ХПОМ, с материално-техническата база на института и с работата на ВК на ДКМС по проблемите на научно-техническия прогрес. На състоялата се среща с административното, партийното и комсомолско ръководство, Пенчо Сиравков подчерта, че вниманието на ВК на ДКМС трябва да бъде насочено към решаване на задачите, свързани с приобщаването на младите хора към микроелектрониката. „Възможности за изява имате — каза той. — Имате и условия и предпоставки. Затова изискванията ни към вас ще нарастват“.

○ На 15 април се проведе общо събрание на вузовската партийна организация. То разгледа проблемите, поставя-

Продължава на 2 стр.

УРОЦИТЕ НА КАРЛ МАРКС

1983! СВЕТЪТ Я НАРЕЧЕ ГОДИНА НА МАРКС. И на припомняне на неговите уроци. Защото последователно се навършват 135 г. от излизането на най-яркия и вдъхновен документ — „Манифест на комунистическата партия“, 100 г. от смъртта и 165 г. от рождението на учителя. Но настоящата година е година на повелителното присъствие на Маркс. И ето: в своя стремителен бяг неуморното време загребва от кладенеца на дните все нови и нови факти, които само потвърждават великата сила на неговите уроци.

ЗА РАБОТНИЧЕСКАТА КЛАСА И ЗА ПРОЛЕТАРИИТЕ от всички страни на планетата, които стенат под гнетата на капитала, Маркс посочи ясно историческата им роля и призвание: да се вдигнат на революционна борба за негово то събаряне. Защото „буржоазията не само е изковала оръжията, които ѝ носят смъртта и създава и хората, които ще насочват срещу нея тия оръжия — съвременните работници, пролетариите“. И още защото „в същата степен, в която се развива буржоазията, т. е. капиталът, развива се и пролетариатът“. Това развитие и непрестанно движение на работническата класа в новите исторически условия най-добре беше разбрано от Ленин. И под неговото гениално ръководство революционната философия на Маркс бе въплотена в революционно действие на всички експлоатирани, предвождани от работническата класа. Така социалистическата революция откри ерата на един нов свят, съзидан по законите на справедливостта и красотата.

ЗА УЧЕНИЯ И УЧАЩИЯ МАРКС ДАДЕ ВЕЛИК ПРИМЕР и урок: „Подлагай всичко на съмнение!“ За Маркс В. Либкнехт разказва: „Всички действително велики хора, които ми се случат да познавам, бяха много прилежни и усърдно се трудеха. Това напълно важи за Карл Маркс.“

Той работеше необичайно много. И нанстина. Ежедневно Маркс е работел в Британския музей по 10 часа. За него книгите са средство във великата борба за освобождението на трудещите се. „Те са мои робини и са длъжни да ми служат както аз искам!“ — говорел Маркс. Любимото си занятие сам определя така: „Да се ровя в книгите“. Ползувал с най-големи тънкости всички европейски езици върху различни отрасли на знанието. Вече 50-годишен за шест месеца Маркс научава руски език толкова добре, че може да изследва първоизточници, документи. Четя великите руски писатели и поети. Дружи с руски революционери. За него Максим Ковалевски (1851-1916 г.) ще напише: „Начетността на автора на „Капиталът“ в областта на икономическата литература, в частност английската, беше огромна“.

МАРКСОВИТЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЗА БУРЖОАЗИЯТА са поразителни със своя брялянтен блясък. „Постоянни преврати в производството, непрекъснато разрушаване на всички обществени отношения, вечна несигурност и движение отличават буржоазната епоха от всички предишни епохи“. Тази буржоазия навсякъде, където стъпи по земното кълбо е вярна на своя „почерк“. Тя пише своята история „с пламтящия език на кръвта и огъня“.

И днес, когато оценяваме глобализма на най-яростния и най-опасния империализъм — американския — който навсякъде по красотата ни планира огражда своя „интерес“ и когато гледаме поведението на Р. Рейгън, ние с абсолютна точност можем да го измерим с думите на Маркс: „В края на краищата измествът на буржоазното общество образува фаланга на реда“.

И така светът продължава да се учи от великите УРОЦИ на КАРЛ МАРКС!

доц. Симеон ЦОНЕВ

ВЪРВИ НАРОДЕ ВЪЗРОДЕНИ!

Рисуника: н. х. Борис АНГЕЛУШЕВ

МАРКС ЗА БЪЛГАРИЯ

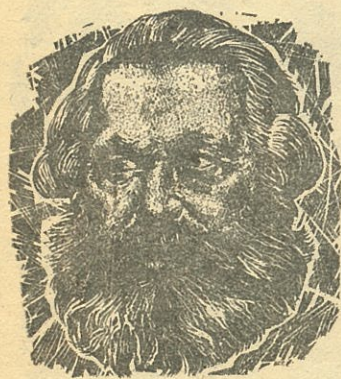
Гениален учен, теоретик и мислител, Маркс е забележителен познавач на световната история. В своето научно и публицистично творчество той многократно споменава и България. За него българската на родност през Средновековието „е била най-силна и страшна“. Така той разкрива могъществото и величното на България и силното ѝ влияние върху политическия, икономическия и културен живот на Средновековна Европа.

За Маркс поробената от Турската империя България е

обективна реалност. И въпреки, че през този период българската държава не съществува, той винаги употребява наименованието България и български граници. Отбелязвайки началото на Кримската война през 1853 г., Маркс дословно пише: „Турската армия е преминала Дунава при Видин и Мечин, т. е. при североизточната и северозападната граници на България“. Тогавашното турското правителство и неговите западни бур-

Продължава на стр. 2

Целесъобразността на автоматизацията

Сега, едно от основните на правления на научно-техническия прогрес е автоматизацията, както на материално-производствените, така и на информационно-преработващите процеси, макар че автоматично действащи устройства и механизми са използвани още в древността. Автоматизацията на производството и на неговото управление, по принцип, имат решаващо значение за повишаване производителността на труда. В това отношение, Карл Маркс гениално предвижда, че нарастването на общественото богатство при социализма ще зависи не толкова от разхода на жив труд, колкото от степента на развитие на техниката, за чието развитие в условията на едрото машинно производство основни принци

пи са непрекъснатостта и автоматизма на нейното действие.

Ако обаче, тази мисъл изразява стратегията в развитието на общественото производство, то една друга негова мисъл има не по-малко значение за необходимия подход към въпроса на автоматизацията във всеки един конкретен случай. Тя трябва да се има предвид при ежекратно вземане на решение дали в конкретен случай има смисъл да се произведат и използват технически средства на автоматиката. Карл Маркс пише: „Ако за производството на една машина се изразходва такова количество труд, каквото се икономисва при прилагането ѝ, то става просто преместване на труда, т. е. общата сума на труда, необходим за производството на съответния продукт не се намалява и производителността на труда не нараства“.

Ето защо, не може да се смята, че въвеждането на автоматизация е ефективно, само поради това, че тя заменя труда, например на няколко работници и по този начин обуславя повишаване производителността на труда. Защото, автоматизиране следва да се осъществява само тогава, когато измененията в средствата на труда осигуряват икономия на разходите на обществен труд, а не само на труда в конкретен участък, т. е. осигу

рват нарастване на производителността на обществения труд.

Цитираната Марксва мисъл е така важна за развитието на производството, че с нея се съобразяват и в капиталистическия свят. Така например, вицепрезидентът на американската компания „ПЛИМУТ“ заявява: „Изхождайки от моя опит по създаване на автоматизирани металорежещи машини, аз не мисля, че някога съм продал машина, която не би могла да се автоматизира още повече“.

В условията на социалистическия общественоекономически строй, когато всичко следва да се прави за благо на човека има и някои случаи, в които автоматизацията трябва да се внедрява и без оглед на икономическата ефективност. Такива са случаите, когато тя може да замени човека при извършване на работа във вредни за неговото здраве условия, когато трябва да се произвежда определена продукция и в определен обем, а съществува дефицит на работна сила, както и тогава, когато обстоятелствата принуждават да се произвежда продукция, чието технологичен процес изисква такава висока точност на обработката и (или) такова бързо протичане каквито само автоматичните средства на труда могат да осигурят.

к. и. н. инж. Илия ХРИСТОВ

Интензификация на учебния процес

РОЛЯТА НА СТУДЕНТА

Докато нуждата от интензификация на учебния процес е безспорен факт, то не така безспорни са пътищата, които водят към нея, които я реализират на перспективно равнище. Ето защо е нужно за интензификацията да се разсъждава не в пределно общ план, а конкретно съдържателно.

Понятието интензификация навлиза в педагогическата литература от икономиката. Но не може да се налага буквално съдържанието, което има в икономиката, като не може и произволно да се дава ново съдържание и смисъл. Досега в практиката и в появилите се публикации не се прави опит за разграничаване интензификацията на образованието, на педагогическия труд, на учебно-възпитателния процес, на обучението по отделни предметни и др. И положителното е, че такова разграничаване при нас, в известен смисъл, е направено. Не така добре обаче са разграничени основните източници за интензификация. Вярно е, че се набляга на най-гъвкавия, най-богатия, най-изчерпаем източник — дидактическата технология, на формирането целесъобразен подход към личността на студента, учебното съдържание. Но като че ли избягва от ползването един такъв източник на интензификация — личността на преподавателя, нейната обогатена и разнообразна професионално-педагогическа и психологическа подготовка. Вярно, че се обръща внимание на онова, което ще се осъществи от самите студенти, т. е. от субекта на познавателната дейност. Но трудно ще се постигнат добри резултати, ако не се има предвид ролята на главния източник на информация — преподавателя. При този контакт, поради отсъствие на обратни връзки не може да се реализира най-важното условие за функциониране на учебния процес като динамична система — психологическото въздействие. Така че за студента по-естествен и по-благоприятен се оказва опосредствуваният контакт

с източниците на информация, който се осъществява от преподавателя. Колкото по-красива и по-емоционална е формата, с която се разработва и осмисля учебното съдържание, толкова по-лесно се възприема от студентите, толкова по-богати асоциации се изграждат.

Но не трябва да се забравя и вторият субект от учебния процес — студента, който ако няма нужната готовност, мотиви, потребности и желания за учебен труд, въпреки старанията на преподавателя ефект — положителен няма да има. Именно тук може да се достигне до известно припокриване на формите и методите, използвани при Априлската проверка и интензификацията. Така например, за да има добри резултати е подходящо да се използва личния самоотчет, съчетан с колективната оценка за дейността на комсомолеца. Самооценката и оценката се основават на личния комплексен план.

При Априлската проверка се извършва оценяване на стила и методите на работа с комсомолците, членове на дружеството. Така че би могло да се разглежда като част, която ще помогне за интензификацията на учебния процес, още повече като се има предвид, че тя стимулира многогранна подготовка и високоэффективната социална реализация и самореализация на младите хора. С други думи да се постигне максимално развитие на личността, което е и цел на интензификацията.

От нас зависи да направим така, щото спрямо обективния критерий за интензификацията на учебния процес — обективните резултати, получени от развитието на студента и сравнени с програмните изисквания, да достигнем целта, която сме си поставили с инициативата „Интензификацията на учебния процес — за студентите и с принос на студентите“.

Красимира АНТОНОВА

ИЗ СТАТИЯТА

„Размисъл на един младеж при избора на професия“

Карл МАРКС, 1835 г.

... Ако нашите условия на живот ни позволяват да изберем някаква професия, нека се заловим с тази, която ще ни придаде най-голямо достойнство, която е основана на идеи, в чиято правдивост сме напълно убедени, която предлага най-обширно поле за дейност в полза на човечеството, а на самите нас дава възможност да се приближим до общата цел, за която всяка професия е само средство — съвършенство.

Достойнството е онова, което най-много възвишава човека, което придава на неговата дейност и на всичките му стремежи по-високо благородство, което го издига — неопетнен — високо над многото

възхитени от него хора.

Достойнство може да придаде обаче само тази професия, в която не се явяваме като раболопни оръдия, а где то творим самостоятелно в нашата среда; само тази професия, която не изисква неприятели, па дори и само външно, деяния, с която може да се залови с благородна гордост най-добрият. Професията, която дава в най-голяма степен това, не винаги е най-високопоставената, но винаги е най-предпочитаната.

... Ако той се труди само за себе си, ще стане може би прочут учен, велик мъдрец, отличен поет, но никога няма да стане съвършен, истински велик човек.

Историята провъзгласява за

най-велики хора онези които, като действуват за общото дело, сами придобиват благородство; опитът възхвалява като най-щастлив оня, който е направил щастливи най-много хора...

... Ако сме избрали тази професия, в която можем да направим най-много за човечеството, то трудности не могат ни огъна, защото те са само жертви в името на всички; в такъв случай не изпитваме жалка, ограничена, егоистична радост, а напротив, нашето щастие принадлежи на милиони; делата ни водят тих, но движещ всичко напред живот, а над праха ни ще пролетят горещи съзвездия благородни хора.

МАРКС ЗА БЪЛГАРИЯ

(От стр. 1)

жоазни покровители категорично отхвърляха правото на българския народ на свободно и самостоятелно развитие, статиите на Маркс и на неговия велик съратник Енгелс съсредоточават вниманието на прогресивната европейска общественост върху необходимостта от разрешаването на българския въпрос.

За Маркс и Енгелс турските завоеватели в България — са окупатори, осъществяващи непрекъснат и жесток терор над българското население. „... славяните в Турция — пише Енгелс през 1853 г. особено много го страдат от потисничеството на една мюсюлманска класа от военни окупатори, които те трябва да издържат. Тази класа от военни окупатори държи в ръцете си всички държавни функции — военни, граждански и съдебни“.

Виждайки стопанския подем на България през Възраждането Маркс я изтъква като

страна активен участник в икономическия живот на европейските държави в средата на XIX век.

От проникателния ум на Маркс не отбягва и борбата на българския народ срещу гръцките асимилаторски тенденции. Цитирайки Лейард — английски археолог и политически деец, Маркс отбелязва, „че славяните и българите в течение на много години усилено се стремят да скъсат всякакви връзки с тях, отказвайки се да допуснат при себе си като свещеници и епископи свещенослужители от гръцка националност“.

В политическата публицистика на Маркс ярко се откроява надеждата на българския народ за освобождение от Русия. Всичко направено за българите и другите балкански славяни в „свещената Москва или в императорската печатница в С. — Петербург е особено правилно, ортодоксално и

свято“ — пише той. Българи обрънати към Русия. „Какво ляма национална симпатия от колкото към своите сънародници приели католицизма. Руските генерали са организатори на българските национално-освободителни борби. Маркс сочи, че център на българския национално-освободителен бунт през 1842 г. е руското консулство в Букурещ. Взорът на българите за освобождение е осъществява само тогава, когато и да стане — днешен през 1853 г. Маркс и Енгелс — техният поглед е обрънат към Петербург в очакване на месията, който ще ги избави от всички злини“.

Последователен противник на всякакъв национален и класов гнет, Маркс вижда пълно национално и социално освобождение на България и другите поробени народи в резултат на бъдещата пролетарска революция.

доц. Цоньо ПЕТРОВ

И тази година Ленинският съботник в нашия институт премина при много добра организация и с високи трудови резултати. На 16 април съвместно работиха и членовете на 26 профгрупа при отдел „Енергомеханичен“ с профгрупорът Лъчезар Атанасов. Те участваха в изкопните работи по промяната на водопроводната инсталация към сградата „Баждар“. Въпреки тежкия, каменист терен служителите от отдела изпълниха поставената задача.

Снимка: Илия БЪЧВАРОВ

ХРОНИКА

(От стр. 1)

ни от другаря Тодор Живков на Декемврийския пленум на ЦК на БКП, състоял се на 15 декември 1982 г.

Извършени бяха и някои кадрови проблеми в ръководството на ВК на БКП. Поради преминаване на работа в апарата на ОК на БКП беше освободен от длъжността секретар на Вузовския партнен комитет инж. Иван Ничев. За секретар на ВК на БКП беше единодушно избран доц. Илия Илиев.

○ Четиристранният договор „институт-завод-училище“, между комсомолските организации на ВМЕИ, „Точно машиностроене“, ТМТ „Д-р Василиади“ и пионерската дружина на при VIII основно училище, беше подписан на 26 април.

○ Изпълнена с полезна информация областта на техниката и с много настроение премина вечерта на специалността „ТМММ“, която се проведе на 23 април.

Атестат с реализирано покритие

ЦИФРИТЕ НА СТАТИСТИЦИТЕ

Само след няколко месеца студентският клуб за техническо и научно творчество „Електрон“ ще навърши своите петнадесет години. Какво са те, само като си помисли човек преди колко години бе създадена парната машина? А електрическата лампа? А радиото... Какво е днес дори едно столетие, в което сме свидетели на много значими открития в областта на науката и техниката?

И в този смисъл годините на студентския клуб „Електрон“ са съвсем малко. Ала това, което се върши тук не може да се измерва само с цифрите, присъщи на статистиките. Ако се обърнем към тях ще видим, че само през 1982 год. в тематичния план на дважението за ТНТМ са включени 80 теми на обща стойност 34 хил. лева. През тази година броят на разработките от тематичния план вече е над 100. Създадени са шест конструкторско-технологични бригади,

в които работят 44 студенти. Те са сключили договори с пет промишлени предприятия за разработки на стойност 60 хил. лева. В рамките на първия етап на XII преглед за ТНТМ са разработени 89 доклада от 123 автори и 82 експоната, направени от 167 студенти. И за да продължим нашата разходка из цифрите ще кажем, че на XII окръжна изложба за ТНТМ, която беше открита от първия секретар на ЦК на ДКМС Станка Шопова, на 5 април, СНТК „Електрон“ участва с най-голяма експозиция от всички младежки клубове в окръга — 72 експоната.

Какво е отличителното в участието на габровските студенти и млади научни работници във втория етап от XII преглед за ТНТМ и каква е преценката за него през погледа на председателя на клуб „Електрон“, инж. Тодор КУЗМАНОВ.

ИНЖЕНЕРИ БЕЗ ДИПЛОМА

Смятам, че тази година ние се представихме на много високо ниво. Причината за това е не само участието ни с голям брой експонати, оформени като цялостна научна експозиция по направления (Машиностроене, Електроника и Елементи на автоматиката), но и участието на около петнадесет разработки, които са съвсем нови и сега ги показваме за първи път. Много от тях са придружени с протоколи за внедряване и имат авторски свидетелства. Например темата „Гама цангови механизми (патронници и инструментодържачи с широк диапазон на затягане) за автомати и машини с ЦПУ“, която обхваща две разработки, има общо 10 авторски свидетелства и протоколи за внедряване в шест предприятия на окръга и страната. „Гама инструменти, снабдени с не преточващи се твърдосплавни пластини и със специално изпълнение на режещите ръбове“ е придружена от 4 протокола за внедряване и две авторски свидетелства. Това е добър атестат, че нашите разработки не съществуват на книга, а реално подпомагат техническия прогрес в предприятията, че те са продуктивни от нуждите, съществуващи там. А в много случаи са взети и от плановете за технически прогрес на заводите. Преценявайки участието на

студентите (което е 74,8 процента), мога да обособя две групи. Първата група са знаещите и мощните, онези които дават всичко от себе си за работа в областта на темата. Без някой да ги задължава, без да търсят стимули, те не си правят сметка на вложеното в труд време. Това са хора, които въпреки че все още нямат дипломи за инженери, вече имат изградено инженерно мислене. За тях професията ще бъде техния живот.

Втората група са студентите, търсещи леки пътища за добиване на образование. Те чакат наготово да им бъде възложена задача за работа. Вярно е, че я изпълняват съвместно, но винаги търсят първо стимула. От тях ползата за обществото не е много голяма, тъй като не влагат творчество в своята дейност. За съжаление такава група ще съществува, може би, винаги.

Така че на окръжната изложба се представихме, бих казал, отлично. На националната изложба в Пловдив ще изпитам двадесет и петте най-добри разработки, голяма част от които са съвсем нови и си мисля, че въпреки голямата конкуренция за златни значки, които ще има от страна на останалите висши учебни заведения, няма да се върнем с празни ръце.

След тези цифрови данни за 1982 год.

МАЛКО ИСТОРИЯ

ше бъде интересна за нашия читател. Идеята е възникнала от сътрудничеството ни с Ки-

ОТ БЕЛИЯ ЛИСТ НА ЗАДАНИЕТО

евския политехнически институт. При посещенията на доц. Юрий Николаевич Кузнецов от катедра „Металорежещи машини и инструменти“ в КПИ, заедно с научните работници от нашата катедра по технология на машиностроенето и металорежещите машини потърсихме проблем, по който ще могат да работят съвместно. След неколкостранни обсъждания на съществуващите нерешени такива, формулират темата — „Разработване, изследване, синтез и технология за

му все една и съща мисъл се върти. Идеята вече е избистрена, но защо в реализирането да не бъдат включени и студенти. Та нали

НАГРАДЕНИ РАЗРАБОТКИ

○ направление „Машиностроене“: 1. ГАМА ЦАНГОВИ МЕХАНИЗМИ ЗА СТРУГОВИ АВТОМАТИ И МАШИНИ С ЦПУ — колектив с ръководители доц. Петър Стоянов, инж. Асен Ташев и инж. Ангел Вачев; 2. ГАМА МЕТАЛОРЕЖЕЩИ ИНСТРУМЕНТИ СЪС СМЕНЯЕМИ ТВЪРДОСПЛАВНИ ПЛАСТИНИ — ръководители инж. Тодор Кузманов, инж. Кирил Киров, инж. Ненко Ненков, инж. Димчо Донков и ПЛАЗМЕНИ ТЕХНОЛОГИИ — колектив с ръководител к. т. н. Стефан Парашкевов; 3. РЕЖЕЩ АМЕТАЛОКЕРАМИКА — ръководител доц. Иван Радев и ЛАЗЕРНО-ОПТИЧЕСКА СИСТЕМА ЗА ПРЕНАСЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ — ръководител Любомир Лазов.

○ направление „Електроника“: 1. БЕЗКОНТАКТНО СИМСТОРНО УПРАВЛЕНИЕ НА АСИНХРОННИ ДВИГАТЕЛИ ЗА ВЕРИЖНИ ЕЛЕКТРОТЕЛФЕРИ — колектив с ръководител доц. Пенчо Георгиев; 2. ЕЛЕКТРОННО ПУСКО-РЕГУЛИРАЩА УРЕДБА ЗА НАТРИЕВИ ЛАМПИ — ръководител доц. Христо Хинов; 3. МИКРОПРОЦЕСОРНА СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕПОВИ ЧЕН ПРОЦЕС — ръководител доц. Христо Карантиев и АГРЕГАТ ЗА ЕЛЕКТРОЛИЗА НА ЗЛАТО — ръководител доц. Тодор Петров.

○ направление „Елементи на автоматиката“: 1. ФАМИЛИЯ ФОТОЕЛЕКТРИЧНИ ПРЕОБРАЗОВАТЕЛИ — ръководител доц. Иван Николов; 2. ИЗМЕРВАТЕЛЕН МАГНИТОФОН — ръководител доц. Дочо Желков; 3. МЕТАЛООКИСНИ ВАРИСТОРИ — инж. Стефчо Йорданов и СВЕТОДИОДИ, ИЗЛЪЧВАЩИ В ЧЕРВЕНА, БЯЛА И ЗЕЛЕНА ОБЛАСТ — ръководител доц. Лазар Цифудин.

Станка Шопова пред експозицията на ВМЕИ в Габрово на XII Окръжна изложба на ТНТМ
Снимка: Ана МИХАЙЛОВА

изработване на цангови механизми с оптимални параметри“. Целта е, в перспектива да се осигури специализирано производство в рамките на СИВ, под научното ръководство на доц. Кузнецов и доц. Петър Стоянов. А конкретно темата за затягане на горещовалцован материал „Самонастройващи се цангови патронници“ — се пада на инж. Ангел Вачев. Започнал той работата по проблема, но в главата

гърба им. Четирима от тях дори са съавтори в изобретението на серията устройства, защитаващи метода за затягане на базата на силовия анализ.

И тъй като по темата са сключени договори със заводите, УИР на третокурсниците и дипломните работи на четвъртокурсниците имат покритие с изискванията за труд в реалното производство. Разработката на проблем, свързан с почти стопроцентова практическа реализация може да бъде възложен само по желание на студента. Все пак, не бива да се забравят редицата трудности, които трябва да се преодолеят, докато от белия лист на заданието се стигне до действащия механизъм. Въпреки това, една част от студентите не се уплашили и достигнали до защита на дипломна работа в това направление. Техни рецензенти са били специалисти от заводите, за които са предназначени разработките на младите хора.

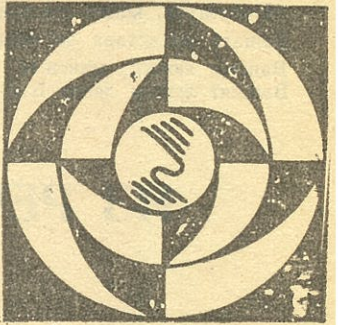
Вяжда се, че
(Продължава на 4 стр.)

ВРЕМЕ ЗА ГУБЕНЕ НЯМА!

Макар, че още отпреди пет десет години са известни възможностите за използване на керамиката като режещ инструмент, едва през последните 10-12 години са създадени керамичните режещи инструменти в някои от развитите индустриални страни. Те се характеризират с високи якостни качества. Разработената в нашия институт режеща керамика, под ръководството на доц. Иван Радев, не отстъпва на сродни чуждестранни марки, има стабилен процес на рязане, изосоустойчива е при оптимални скорости. Освен това гарантира постоянна твърдост при температури до 1200 градуса по Целзий.

За такива режещи инструменти доц. Радев е чел в информационните бюлетени. Направили му голямо впечатление и от 1979 г. започва работа над приложимостта им у нас. По-късно привлича научните сътрудници инж. Иванка Филекова, която определя и изследва химичния състав на режещата керамика, а инж. Стефан Цанков се занимава с довършващата обработка на пластините, плоското и периферно шлифване, направата на фасети и т. н. За успеха на задачата голямо значение е имало обединяването на силите с Института за инструментална екипировка и машини. Директорът на института инж. Христо Енев е главната движеща сила при изработването на екипировката за производството на опитните образци. Колективът се попълва и от инженерите Тодор Ганчева и Цветана Младенова от групата „Твърдосплавни пластини“ при института.

Бавно и трудно, след много изследвания колективът създаде метода и технологията за производство на наша режеща керамика РКК 55. Изпитанията показали, че тя работи стабилно при непрекъснато рязане на конструкционни нисколегирани стомани, сиви и темперовани чугуни в интервал до скоростта на рязане 150 до 200 метра в минута. Това означава повишаване производи-

телността на труда 2-3 пъти в сравнение с тази, получена при използването на най-изсоустойчивите марки твърдосплавни режещи инструменти. Доказано е вече, че режещата керамика може да замени до 20 процента от металокерамичните твърдосплавни пластини и в крайна сметка ще носи огромен икономически ефект от порядъка на 2 до 3 милиона лева.

Голям принос в проучванията и експериментирането на режещите качества на вносните образци имат студентите, работили и защитили дипломните си работи по тази тема — Иван Цветанов, Йордан Овчаров, Валя Стефанова и Петко Томчев

Но всичко казано до тук е външната страна на резултатът. А за онова, което не може да се види на никого не му се говори. А то е, че не са имали почти никакви условия за експериментиране, поради спецификата на проблема. За води в града и окръга много, но не навсякъде има приятели, които да ги подслонят. На ложило се да изгубят сума време, докато с подръчни средства направят високотемпературна пещ за изпитване на керамиката. И финансирането било твърде слабо и епизодично, та се налагало да посягат на средства от други разработки. Сега тези проблеми са останали назад. Предстои трудният път на внедряването. Така че време за губене няма!

Стефка БУРМОВА

НОВИТЕ ЦАНГОВИ МЕХАНИЗМИ

служат за затягане на инструменти и детайли с цилиндрични установъчни повърхнини при операции пробиване, зенкерване, райберване, фрезване, резбонарязване и шлифване, извършвани на универсални и специални металорежещи машини и високопроизводителни металорежещи машини с цифрово програмно управление.

При класическите цанги за инструменти с диаметри от 2 до 20 мм са необходими 37 цанги, докато сега те могат да бъдат заменени само с... 3. И като се има предвид, че една цанга струва около 30 лева, а за нормалното производство в някои заводи са нужни поне 1000, 2000 цанги, то представете си в национален мащаб какви средства се изразходват. Освен това класическите цанги имат ниска точност и дълготрайност, вследствие умората на материалата, от които се изработват и невъзможност за повтарно възстановяване. Само то им производство, от друга страна, се характеризира с висока трудоемкост и материалоемкост (много нисък коефициент на използваемост на материала — 25 на сто). Технологичните и експлоатационни възможности са ниски. В нашата страна съществува и недостиг на цанги, за това много предприятия ги изработват за собствените си нужди. Тези факти краснорече-

ливо говорят за крещящата необходимост от ликвидиране на така наречения проблем цанги. Как да стане това? Отговор на този въпрос дава колективът от студенти, който работи под негово ръководство на доц. Петър Стоянов и инж. Асен Ташев от година и половина.

Чрез увеличаване диапазона на затягане, да речем, 10 пъти. Ще попитате: „Как става това?“ Цангата е реализирана като комплект, състоящ се от метални клинове, свързани помежду си с еластичен гумени елемент. Той е необходим за да обезпечи осово и радиално преместване на клиновете в конуса на инструментодържача, благодарение на деформационните си качества. Просто, нали?! И ако еластичният елемент излезе от строя, достатъчна е само подмяната му и цангата, вече възстановена, може да продължи работа. Внедряването на новите инструменти ще донесе на държавата икономически ефект от 5,6 млн. лева.

Из „ИЗПОВЕД“

Качествата, които цените най-много
в хората
в мъжете
в жената
Ваша отличителна черта

Простота
Сила
Слабост
Целеустременост

Недостатъкът, който ви вдъхва най-голямо отвращение
Угодничеството
Борбата
Вашата представа за щастие
Недостатък, който сте най-склонни да извините
Лековерие
Вашата представа за нещастие
Подчинението
Вашата любима максима
Нищо човешко не ми е чуждо
Вашният любим девиз
Във всичко трябва да се съмняваш

Карл МАРКС, април 1865 г.

ИЗ РЕЧТА НА ПОГРЕБЕНИЕТО НА КАРЛ МАРКС

Фридрих Енгелс, 17 март 1883 г.

Фридрих Енгелс, Карл Маркс и дъщерите на Маркс — Лаура, Елеонора и Жени. Май, 1864 г., Лондон.

ОТ БЕЛИЯ ЛИСТ НА ЗАДАНИЕТО

(От стр. 3)

ПОЛУЧЕНИЯТ ЕФЕКТ

от темата не се изразява само в цифрите на финикийски те знаци, записани върху актовете за внедряване и спесте

ните валутни средства за държавата. Той е много по-голям защото е очевидна връзката институт-производство, наука — практика. И утре, когато младият специалист прекрачи прага на завода, той няма да застане объркан и неуверен

пред чертожната дъска в конструкторния отдел, няма да се стъпва пред сложната технологична задача. Ще съумее да избере най-рационалното решение. А това ще значи, че не напразно е учил в нашия институт. Това ще значи, че оправдава доверието на своите преподаватели.

Цветя КАМЕНОВА

„НЯМА ДА ОТСТЪПВАМЕ ОТ ЗАВОЮВАНОТО“

Месец април беше изпълнен с напрежението на творческите изяви за нашите самотни състезатели. Април ще остане записан в историята на художествената самодейност в института с това, че нашите студенти се върнаха от общо студентските фестивали с най-много медали. От основаването на Студентския клуб за идейно-естетическо възпитание до сега, такова добро представяне на националните подвизи не сме имали. Успехите са плод на сериозна подготовка и многодневен труд.

Първи премериха силите си участниците в съставите за танцова самодейност на XI фестивал в Пловдив, който се състоя от 8 до 10 април. Нашият представителен танцов състав за народни танци беше отличен с бронзов медал. Първият.

Хронологически, вторият бронзов медал донесоха участниците във вокално-инструменталния състав „Фогони“. Тяхната радост беше много-

кратно по-голяма след обявяването на журито за награждаването на нашата вокалистка, студентката Радка ВЪРБАНОВА, със златен медал. След завръщането си от Русе, където се проведе фестивала от 14 до 16 април, Станислав Христов сподели: „Конкуренцията беше голяма, но ние бяхме с амбицията да не посрамям института и да се представим колкото се може по-добре. Не за бравяме нито за миг, че нашето ръководство — административно, партийно и комсомолско, наред с успехите ни в учебната работа, следи с внимание и изяви ни в областта на художествената самодейност. Искаме да благодарим за грижите, които се полагат за нас. А ние, от своя страна, няма да отстъпваме от завоюваното“.

Дните от 21 до 24 април ще запомнят и участниците от театралния състав. В София те мериха силите си с такива реномирани и утвърдени състави, като този на

ВМЕИ — Варна, ВМЕИ — Варна, ВМЕИ „Ленин“ в София, ВФСИ в Свищов и др. Подготовката при усилени темпове те направиха само от януари т. г. Репетициите се провеждаха всяка вечер до късно през нощта. Първите им успехи и същевременно генерални репетиции бяха на премиерата пред техните колеги от института, а след това в Трявна на VI национален преглед на художествената самодейност завоюваха сребърен медал. (Тук премериха силите си със самодейни състави от целия Габровски окръг, а не трябва да забравяме, че всяко предприятие има или театрален състав или състав за художествено слово). И така, от София постановката „Физици“ от Фридрих Дюренмат, с режисьор Маргарита Стефанова, донесе три бронзови медали за актьорско майсторство на Венко ВЕЛИКОВ, Георги НЕМСКИ и Кръстьо ЯНАКИЕВ.

Красимир КУЦАРОВ

СПОРТ

ШАХМАТ

На първи април в Клуба на преподавателя се проведе шахматен сеанс на гросмайстор инж. Любчо Спасов, шахматист от ФД „Славия“ в София и участник в националния отбор на България по този спорт на ума. За участие бяха поканени преподаватели и служители от института, но въпреки многото любители на шахмата, участниците бяха малко. Поради това, в сеанса бяха включени студенти и представители на други организи-

ции. Срещу гросмайстор Спасов играха 20 шахматисти, между които един кандидат-майстор на спорта и трима първоразрядници. Сеансът завърши при резултат 15,5: 4,5 в полза на госта. От представителите на ВМЕИ, победи постигнаха к. ф. м. н. Николай Спасов, студентът от IV курс Цветко Цеков, а ас. Николина Минчева завърши с ремиза.

к. т. н. Георги ТРЕНДАФИЛОВ

БАДМИНТОН

Окръжното първенство по бадминтон за работници и служители се проведе на 20, 21 и 22 април. В него взеха участие и представителите женски и мъжки отбори на ВМЕИ в Габрово. След много добра игра, женският отбор завоюва по категоричен начин първото място, оставяйки зад себе си такива силни отбори като на СКПП „Капи-

тан дядо Никола“, СМК, МК „Точмаш“ и др. Мъжкият ни отбор се класира на второ място. Нашите отбори бяха в състав: Женски — Теменуца Владимирова, Диана Недялкова, Иванка Атанасова, Румяна Георгиева и Пенка Събева; Мъжки — Вълчо Вълков, Димитър Гайдарджиев, Андриан Лефеджиев и Васил Проданов.

инж. Вълчо ВЪЛОВ

ЛЕКА АТЛЕТИКА

На 23 и 24 април във Варна се проведе Първия етап от XXXV Общостудентски игри по лека атлетика, в който участваха девет отбора от висшите учебни заведения в страната. Габровските участници убедително завоюваха първи отборни места в група дисциплини скокове и бягания. Вто-

ро място в група дисциплини скокове заеха скачащите ни. Особен дял за този успех на ВМЕИ в Габрово имат лекоатлетите: Тотка Христова, Галия Георгиева, Мария Динева, Николай Цаков, Стефан Петров и др.

к. ф. н. Рашко ТОМОВ

БОРБА

Нашият институт беше домакин на състезания от Републиканската студентска група по борба — класически и свободен стил, които се провеждаха на 2 и 3 април. Участваха над 200 състезатели от 12 висши учебни заведения. Състезанията бяха организирани от БФБ и тяхната цел бе да се извърши преглед на спортното майсторство в борбата сред студентите от ВУЗ. Проявата имаше характер на квалификация, тъй като класираните се до шесто място отбори имат право да участвуват във финалите на XXXV Общостудентски игри.

Нашите представители се класираха трети в свободния

стил и пети в класическия стил. Най-голям принос за доброто представяне на отбора ни имат Николай Златов, Теодоси Петков, Никола Личев, Валери Иванов и др.

Крайното отборно класиране е следното: Класически стил — 1. Пловдивски университет, 2. ВСИ — Пловдив, 3. ВТУ „Ангел Кънчев“ — Русе, 4. ВМЕИ „Ленин“ — София, 5. ВМЕИ — Габрово и 6. Медицинска академия в София; Свободен стил — 1. ВИХВП — Пловдив, 2. ВИЗВМ — Стара Загора, 3. ВМЕИ — Габрово, 4. ВТУ „Ангел Кънчев“ — Русе, 5. ВИС — Варна, 6. ВСИ — Пловдив.

★ ★ ★

В последния момент получихме информация за представянето на нашите борци на XXXV Общостудентски игри по борба. Габровският отбор зае шесто място в дисциплините борба — класически стил и самбо и четвърто място в борба — свободен стил. В

индивидуалното класиране медалисти станаха Николай Златов — два сребърни медала в самбо и борба-свободен стил, Николай Личев — сребърен медал — самбо, бронзов медал — борба-свободен стил и Теодоси Петров — сребърен медал в борба — свободен стил.

ст. преп. Коста КОСТОВ

ОРИЕНТИРАНЕ

Успешно беше представяне то на клуба по ориентирание към СТУД „Академик“ при ВМЕИ в Габрово в третия етап на VI Републиканска спартакиада по ориентирание.

Нашите студенти се класираха на II място и бяха наградени от ЦС на БТС с грамота и флагче.

к. т. н. Евгений СКОПАЛЕК

3 май 1983 г.

ИЗДАВА РЕДАКЦИОННА КОЛГГИЯ
Главен редактор доц. к. п. в. Симеон Цонев
Редактор: Стефка Бурмова
Стая 1331, тел. 2-19-31, вѣтр 390